

SUOMEKSI

EDUSKUNNAN
TALOT
ja
TAIDE

*Eduskuntatalon arkkitehti
Johan Sigfrid Sirén valtiosalissa.*

»Eduskuntatalo on
monumentaalisuuden
korkea veisu»

Hilding Ekelund Arkkitehti-lehdessä, 1931

Eduskuntatalo iltavalaistuksessa.

Eduskuntatalo

Eduskuntatalo, jonka Mannerheimintielle avautuvaa pääjulkisivua hallitsee neljäntoista pylvään rivistö, on yksi Helsingin keskustan maamerkeistä. Rakennuksen edustalle 1920-luvulla kaavailtu monumentaalialue on jäänyt toteuttamatta ja Arkadianmäen kuutiomainen graniittilinna mahtavine portaikkoi-neen kohoaa edelleen ympäröivää rakennuskantaa korkeammalle.

Eduskuntaudistuksen myötä oli herännyt tarve uudesta parlamenttirakennuksesta, mutta sen toteut-taminen siirtyi itsenäistymisen jälkeiselle ajalle. Kysymys sijoituspaikasta ratkaistiin ennen vuonna 1924 järjestettyä arkkitehtuurikilpailua, jonka voitti arkkitehtitoimisto Borg-Sirén-Åberg. Ehdotuksen suunnittelusta oli vastannut *Johan Sigfrid Sirén* (1889–1961). Tarkkana tunnettu nuori arkkitehti valvoi rakennustyön jokaista osa-aluetta valmistumiseen asti.

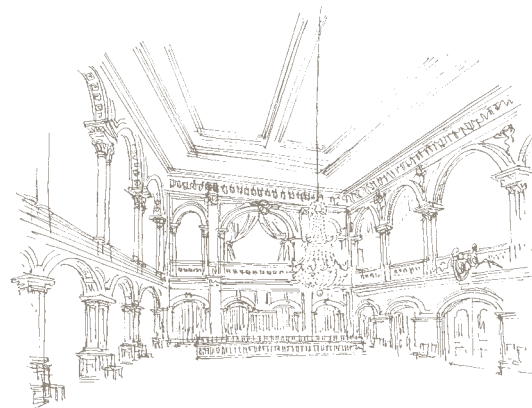
Eduskuntatalo vihittiin käyttöön vuonna 1931. Tuolloin sen katsottiin edustavan suomalaisen rakentamisen huippua. Julkisivumateriaalina Kalvolan pienirakeinen ja tasavärinen punertava graniitti on

näyttävä ja omaleimainen valinta. Julkisivuihin tuovat elävyyttä ikkunoiden rytmitys sekä graniitin pintakäsittelyn vaihtelu. Hillitty rakennuskuvanveisto säästää ankaran harkittua kokonaisuutta. Taidokkaassa kivityössä huipentui suomalaisen kivistämisen osaaminen.

Sirénin modernissa klassismissa pelkistetty muoto yhdistyy oivaltavasti värien ja materiaalien hienostuneeseen runsauteen. Pohjakaavioltaan symmetrinen, suorakaiteen muotoinen rakennus on jäsennelty pyöreään istuntosalin ympärille. Etelä- ja pohjoispäädyn marmoriportaitot johtavat sisääntuloaulasta rakennuksen pääkerrokseen, vedenvihertävissä sävyissä kylpevään juhlaan valtiosaliin. Toisessa kerroksessa sijaitsevat myös miltei alkuperäisessä asussaan säilynyt kupolikattoinen istuntosali sekä sen välittömässä yhteydessä oleva moderni funkiskahvila.

*Henrik Tikkanen (1924–1984)
Säätytalo, 1957*

*Henrik Tikkanen (1924–1984) Istuntosali
Vapaalokunnan talossa, 1957*

Eduskunnan kiinteistöt ennen Eduskuntataloa

Porvoon vuoden 1809 valtiopäivien jälkeisillä toisilla valtiopäivillä 1863 kaikki säädyn kokoontuivat Helsingin Ritarihuoneella. Aatelissäädyn rakennuttama, arkkitehti *G. T. P. Chiewitzin* (1815–1862) suunnittelema valtiopäivätalo oli valmistunut vuonna 1862. Aatelittomien säätyjen oma rakennus, arkkitehti *Gustaf Nyströmin* (1856–1917) piirtämä Säätytalo, valmistui vuonna 1891.

Siirtyminen säätyvaltiopäivistä yksikamariseen eduskuntaan 1907 käynnisti suunnitelmat uudesta parlamenttitalosta. *Eliel Saarisen* (1873–1950) vuonna

1908 laatima voittoisa kilpailuehdotus Tähtitorninmäelle rakennettavasta monumentaalisesta valtiopäivätalosta ei kuitenkaan saanut keisarin hyväksyntää. Myös hankkeet Säätytalon laajentamisesta kariutuivat. Uusi eduskunta työskenteli alkuvuosikymmenet vuokratiloissa, ensin *Theodor Höijerin* (1843–1910) suunnittelemassa Vapaalokunnan talossa ja vuodesta 1911 lähtien *Onni Tarjanteen* (1864–1946) piirtämässä Heimolan talossa. Kumpikin Helsingin keskustassa sijainnut arvorakennus purettiin 1960-luvulla.

Täysistuntosalissa on kupolikatto ja sen huipulla lanterniini, jonka ikkunoista päivänvalo lankeaa muuten ikkunattoomaan tilaan.

Keskeiset kokoushuoneet sekä ylimmän johdon työhuoneet on ryhmitelty puhemiehistön ja hallituksen käytävien varrelle. Rakennuksen kolmanteen ja neljänteen kerrokseen sijoittuvat valiokuntien tilat. Niistä näyttävien on entinen suuren valiokunnan kokoushuone. Kansanedustajien työhuoneille alkuaan varatuissa viidennen ja kuudennen kerroksen tiloissa työskentelevät nykyään ryhmäkansliat sekä tiedotusvälineet.

Eduskuntatalon sisäarkkitehtuurin läpikäyvä periaate on hierarkkisuus tilojen käyttötarkoitukselta tyyli- ja materiaalivalintoihin, jopa valaistukseen ja koristeluaiheisiin asti. Tilat, joiden suunnittelua hallitsee klassinen säännöstö, jopa kalustuksen ja yksityiskohtien osalta, vaihtelevat vapaammin sommiteltujen huonetilojen kanssa. Näissä Sirén hyödynsi aikakauden modernistisia virtauksia.

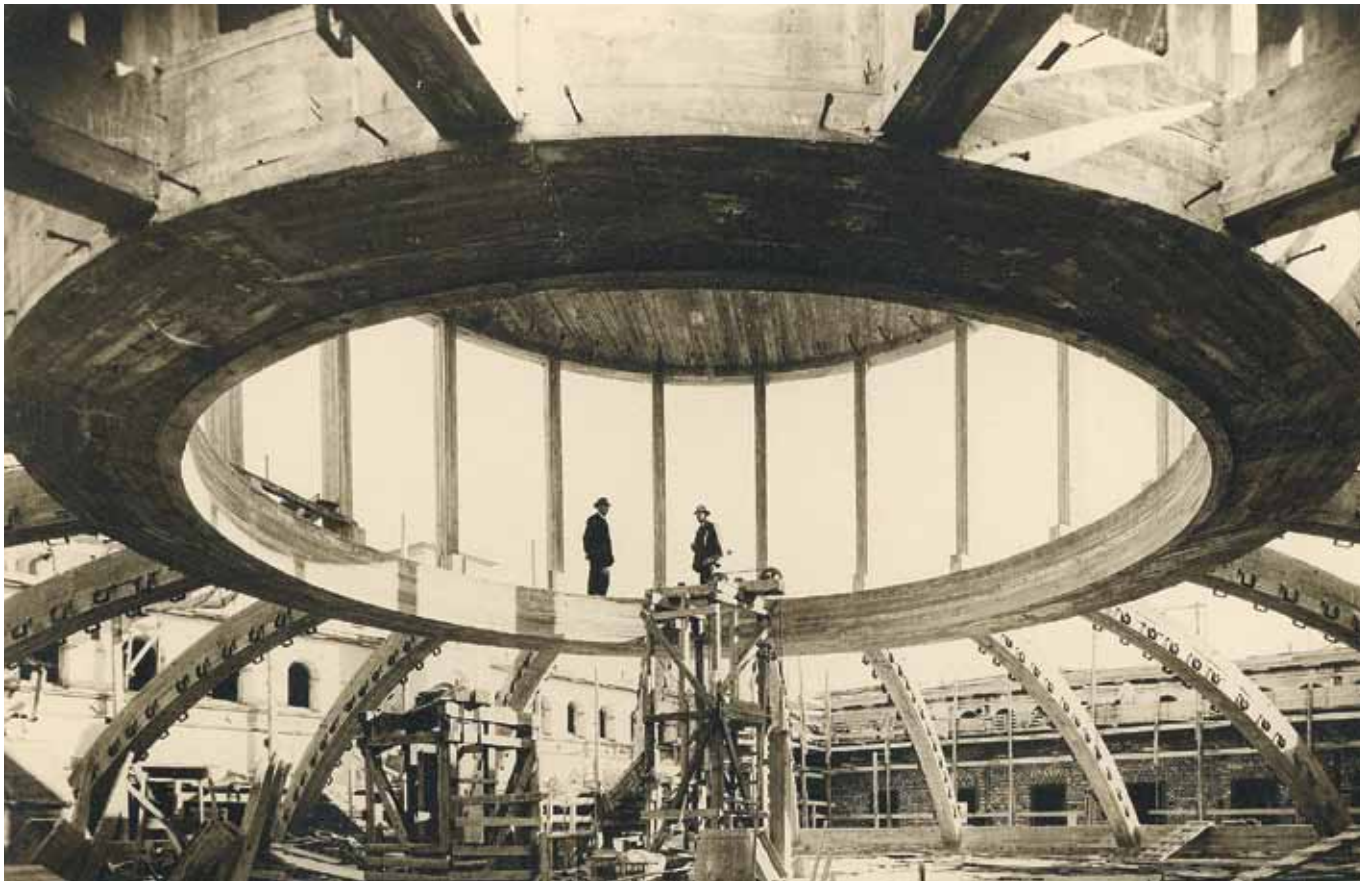
Valtiosali

Peruskorjaushanke

Eduskuntatalo on vuonna 1980 suojeltu rakennus, jossa tehtäviä korjaustöitä valvoo Museovirasto. Rakennuksessa on vuosikymmenien kuluessa tehty muutoksia, mutta keskeiset tilat on pyritty säilyttämään mahdollisimman alkuperäisinä. 1980-luvun alkuvuosina toteutetun peruskorjauksen suunnittelusta vastasi arkkitehtitoimisto Laiho-Pulkkinen-Raunio.

Eduskuntatalon rakennussuojelua tarkennettiin vuonna 2008, ja 1970-luvun rakennuskanta otettiin suojelun piiriin. Kulttuuriomaisuuden vaaliminen ja talotekniikan kuntoon saattaminen asettavat haasteita vuonna 2006 käynnistetylle peruskorjaushankkeelle. Päätalons lisäksi 1970-luvun lisärakennuksiin ja maanalaisiin tiloihin ulottuvan peruskorjauksen on tarkoitus valmistua itsenäisyyden juhlavuonna 2017.

Täysistuntosalin kattokupoli rakennusvaiheessa.

Kokonaistaideteos

Vastavalmistuneen Eduskuntatalon koettiin olevan nuoren valtion kansallista itsetuntoa lujittava vapauden ja itsenäisyyden vertauskuva. Rakennus oli myös suomalaisen taidekäsityön ja sisustussuunnittelun lippulaiva, jonka avulla muokattiin nuoren valtion julkisuuskuvaa. Ankara ulkoarkkitehtuuri kätkee sisäänsä sarjan erilaisia tiloja ja sisustuskokonaisuuksia, joissa on osansa valolla, värillä ja jopa leikkisän moderneilla yksityiskohdilla. Arkkitehtuuriin kiinteästi liittyvällä kuvataiteella on Eduskuntatalossa merkittävä osa. Kuvanveistäjät *Gunnar Finne*, *Johannes Haapasalo*, *Carl Wilhelms* ja *Hannes Autere* sekä taidemaalari *Bruno Tuukkanen* olivat kaikki ansioituneita taiteilijoita.

Diplomaattihuoneen loimukoivukalusteet suunnitteli Birger Hahl (1901–1975). Oy Pirtti Ab:ltä tilattu ylellinen verhoilukangas on ilmeisesti alkuperäinen. Greta Skogsterin (1900–1994) suunnittelema, Kiikan mattokutomossa valmistettu karvalankamatto on sittemmin korvattu Irma Kukkasjärven suunnittelealla kokolattiamatolla.

Hallituksen kokoushuonetta hallitsevat Arttu Brummerin (1891–1951) piirtämät empirevaikutteiset loimukoivukalusteet. Valaisimet ovat J.S. Sirénin suunnittelemat. Gunnar Finnen (1886–1952) koristeleva katto sekä Eva Brummerin (1901–2007) sininen wilton-matto viimeistelevät arvokkaan sisustuksen.

Eturivin suunnittelijoiden yhteistyöllä Eduskuntatalosta tuli kokonaistaideteos, jossa sisustuksen jokainen yksityiskohta liittyy olennaisella tavalla kokonaisuuteen. J. S. Sirén itse vastasi valaisimien suunnittelusta sekä keskeisten tilojen kalustuksesta. Muiden tilojen kalustesuunnittelijoiksi hän valitsi ikäpolvensa lahjakkaita tekijöitä: *Arttu Brummer*, *Werner West*, *Elsa Arokallio*, *Birger Hahl*, *Rafael Blomstedt*, *Arvo Muroma*, *Hugo Borgström* ja *Elna Kiljander*.

Materiaaleiltaan ja toteutukseltaan korkeatasoisen sisustuksen tyyli vaihtelee tilojen käyttötarkoituksen mukaan. Arvokkaimpien tilojen kuten Valtiosalin empirehenkiset kalusteet ovat tyylihierarkian huipulta. Puhemiehistön huoneiden kalusteet ovat hengeltään

porvarillista biedermeieriä. Kahvilan urbaani tyylikkyys taas välittyy funktionalististen metalliputkihunekalujen kautta. Kansanedustajien työhuoneisiin suunniteltiin käytännölliset tyyppihuonekalut.

Modernistit suosivat niukkaeleistä, koristeista riisuttua sisustamista ja vieroksivat ylellisyystavarakulttuuria. Eduskuntatalon tiloihin suunnitellut, kansainvälisen muodin mukaiset tekstiilit olivat kuitenkin modernin kokonaisuuden keskeinen osatekijä. Arkkitehtuuriltaan ja sisustukseltaan eklektisen kokonaisuuden klassistisiin raameihin on sovitettu modernistisia funktionalismin elementtejä. Kubismista ja itämaisesta eksotiikasta virikkeitä saaneen art decon vaikutteet näkyvät rakennusornamentiikassa ja tekstiileissä.

Eduskuntatalon sisustamiseen osallistuivat tekstiilitaiteilijat *Maija Kansanen*, *Greta Skogster*, *Eva Brummer*, *Eva Anttila* ja *Marianne Strengell*. Mattoja, verhoja ja verhoilukankaita tuotettiin taiteilijoiden omissa ateljeissa sekä käsityövaltaisissa alan yrityksissä. Kaikista yritysten käyttämistä suunnittelijoista ei ole säilynyt varmaa tietoa.

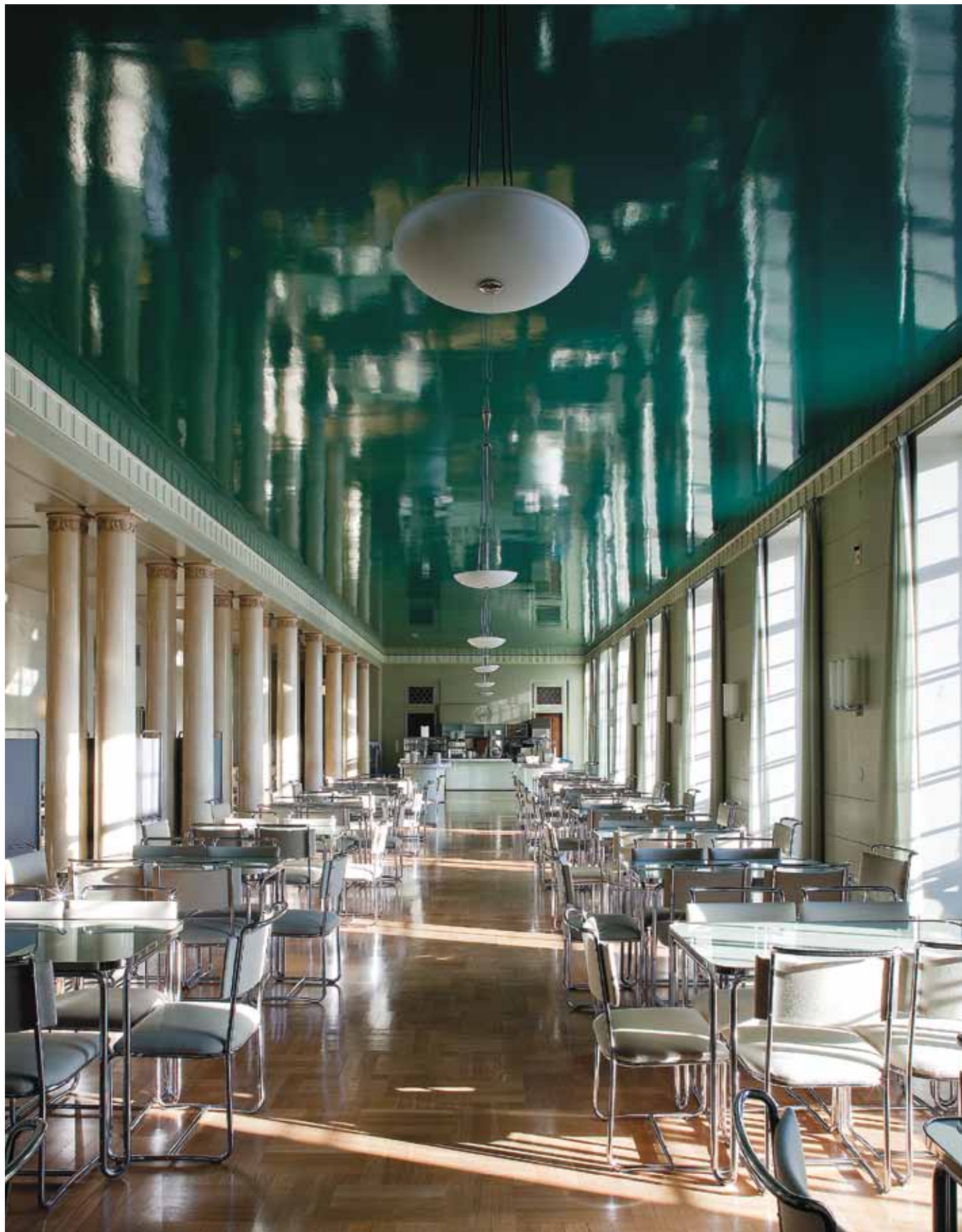
Kuvanveistäjä Gunnar Finne (1886–1952) toteutti valtaosan Eduskuntataloon liittyvästä runsaasta art deco -vaikutteisesta rakennuskuvanveistosta, joka ulottuu yksinkertaisista rakennuskoristeista pylväiden kapiteeleihin ja korkokuviin. Finne oli tottunut yhteistyöhön arkkitehtien kanssa. Kruununsa menettänyt Suomen leijona on sijoitettu Eduskunnan kahvilan seinälle.

Harmaan naisten huoneen sisustus syntyi arkkitehti Elsa Arokallion (1892–1982) ja tekstiilitaiteilija Maija Kansanen (1889–1957) yhteistyönä. Alkuperäinen matto ja hienostuneet verhoilukankaat eivät ole säilyneet, mutta Irma Kukkasjärvi on tehnyt niistä tulkintansa 1980-luvun peruskorjauksen yhteydessä uusituissa tekstiileissä. Seinillä on taiteilija Erkki Hervon (1924–1994) kilpailuluonnoksia (1962) suuren valiokunnan kokoushuoneen seinämaalaukseksi.

J. S. Sirén suunnitteli Eduskuntatalon valaisimet, jotka valmisti Oy Taito Ab. Pienoissuihkulähdettä muistuttava hopeoitu valaisin on entisen suuren valiokunnan kokoushuoneen klassistisen sisustuksen koristeellinen yksityiskohta.

Eduskunnan kahvilan funktionalistiset metalliputkikalusteet suunnitteli Werner West (1890–1959). Kahvilan modernia sisustusta korostaa peilipinnan kaltainen vihreä katto.

Eduskuntatalosta varattiin naiskansanedustajille kolme seurusteluhuonetta. Keltaisen salongin kalusteet suunnitteli Elsa Arokallio (1892–1982). Irma Kukkasjärven suunnittelemat tekstiilit mukailevat Maija Kansasen (1889–1957) alkuperäisiä verhoilukankaita. Seinällä on Lennart Segerstrålen (1892–1975) suuren valiokunnan kokoushuoneen seinämaalaukilpailun ehdotus Navis Reipublicae.

Eduskuntatalon ruokasalin seinää koristaa Gunnar Finnen reliefi.

Lisärakennukset

Uusien tilatarpeiden paineissa eduskunta käynnisti 1960-luvulla lisärakennushankkeen. Oli käynyt ilmeiseksi, että kansanedustajat tarvitsivat henkilökohtaiset työhuoneet alkuperäisten neljän edustajan yhteiskäytössä olleiden huoneiden sijaan. Henkilökunnan määrän kasvaessa tarvittiin asianmukaisia tiloja myös esimerkiksi uusille valiokunnille, ryhmäkanslioille, oikeusasiamiehen kanslialle, tiedotusvälineille sekä Eduskunnan kirjastolle.

Syksyllä 1970 ratkaistun yleisen arkkitehtuurikilpailun voittajaksi nimettiin yksimielisesti arkkitehtien Pekka Pitkänen, Ola Laiho ja Ilpo Raunio laatima ehdotus. Alueen suunnitteluhistoriaa kunnioittaen ehdotuksessa oli otettu huomioon Sirénin asemakaavallisia tavoitteita. Kookkaat uudisosat asettuvat vaivattomasti kaupunkikuvaan maaston huomattavista korkeuseroista huolimatta, sillä tiloja on sijoitettu osin maan alle. Vuonna 1978 valmistuneet lisärakennukset suunniteltiin Eduskuntatalon tavoin kokonaisvaltaisesti pieniä yksityiskohtia kuten opasteita myöten.

Kansanedustajat saivat työhuoneet Eduskuntataloa reunustavista matalista lisärakennuksista, joihin sijoitettiin myös auditorio ja lähetystöjen vastaanottotila. Kirjaston ja hallinnon tilat ovat Puhemiehen aukiota reunustavassa messinkikasetein verhoillussa rakennuksessa. J. S. Sirén oli jo 1920-luvulla suunnitellut Eduskuntatalon taakse tämän puoliakaaren muotoisen aukion, jota on vuodesta 1952 reunustanut Hilding Ekelundin (1893–1984) suunnittelema Kaupunkiliiton talo. Se siirtyi eduskunnan käyttöön 1980-luvulla.

Voitettuaan eduskunnan lisärakennuksen kilpailun arkkitehdit Pekka Pitkänen, Ola Laiho ja Ilpo Raunio perustivat yhteisen toimiston. Toteutuksen suunnittelusta vastasivat erityisesti Laiho ja Raunio apunaan arkkitehti Anja Karlsson sekä sisustusarkkitehti Martti Tiilikka. Arkkitehtitoimisto Laiho-Pulkinen-Raunio on vastannut eduskunnan luvanvaraisten muutosten suunnittelutyöstä 2000-luvulle asti.

Arkkitehtitoimisto PLR valitsi nuoren ja ansioituneen tekstiilitaiteilija Irma Kukkasjärven (1941–2011) vastaamaan lisärakennusten tekstiilivalinnoista matoista verhoilukankaisiin. Kullakin rakennusosalla on oma tekstiilien varaan rakentuva sininen, vihertävä ja punertavan terra värimaailmansa.

Eduskuntatalon 1980-luvun peruskorjauksen yhteydessä Kukkasjärvi sai tehtäväkseen suunnitella tekstiilit 1930-luvun vaihteen alkuperäiskankaiden pohjalta. Kukkasjärvi on pitänyt tätä vaativaa suunnittelutyötä yhtenä uransa huippuna.

Irma Kukkasjärvi suunnitteli lisärakennuksen lähetystöjen vastaanottotilaan kolmiosaisen, väritykseltään hienostuneen Ryijyreliefin (1982).

Säätyjen vuonna 1872 perustama kirjasto palvelee kaikkia eduskuntatietoa, oikeudellista tietoa ja yhteiskuntatietoa tarvitsevia ja toimii vuonna 1978 valmistuneessa hallintorakennuksessa. Kirjaston sisäänkäyntiä hallitsee Kain Tapperin (1930–2004) puuveistos Tuuli (1986).

Pikkuparlamentti

Eduskunnan 100-vuotisjuhlallisuuksiin liittyen Pikkuparlamentin edustan puistossa paljastettiin kesällä 2006 yleisen ja yhtäläisen äänioikeuden muistomerkki, kuvanveistäjä Eila Hiltusen (1922–2003) Menneet ritarit.

Pikkuparlamentiksi nimetty lisärakennus vihittiin käyttöön syksyllä 2004. Rakennuksen on suunnitellut kansainvälisesti ansioitunut arkkitehti *Pekka Helin* työryhmineen voitettuaan vuosina 1998–2000 järjestetyn kansainvälisen arkkitehtuurikilpailun.

Pikkuparlamentti on muodoltaan, mittakaavaltaan ja julkisivumateriaaleiltaan sovitettu ympäröivään kaupunkirakenteeseen. Pikkuparlamentin kaarevan osan pääty on verhottu samalla Kalvolan vaaleanpunaisella graniitilla kuin Eduskuntatalo. Sisätilojen verhouksissa ja lattiapinnoissa on käytetty suomalaisia kivi- ja puulajeja. Kuten eduskunnan vanhemmassa rakennuskannassa, Pikkuparlamentin suunnittelussa ja toteutuksessa on haluttu painottaa suomalaista laatua ja osaamista.

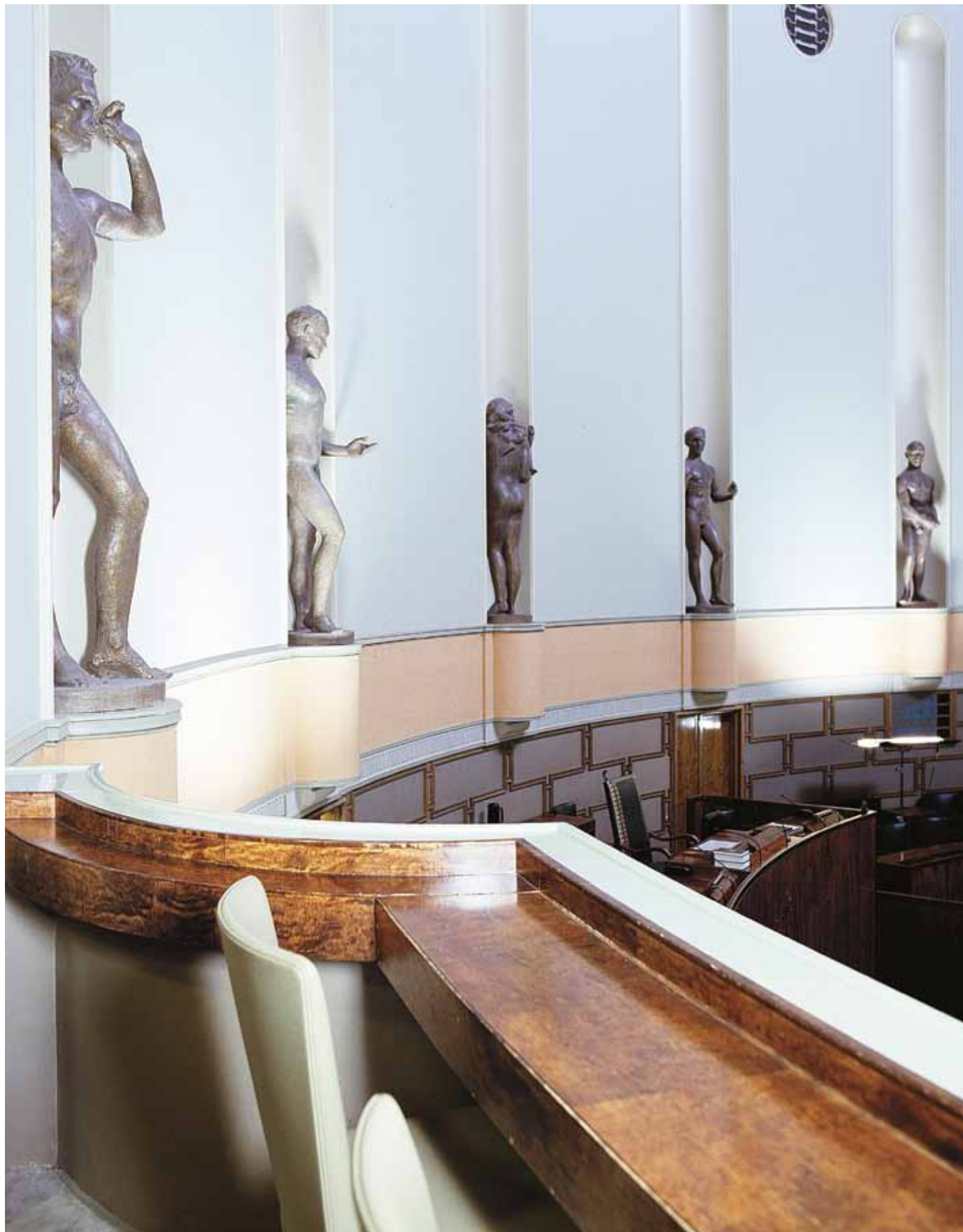
Pikkuparlamentin katutasossa on eduskuntatietoa tarjoava Kansalaisinfo. Ylemmissä kerroksissa on kansanedustajien ja heidän avustajiensa työhuoneita, kokoushuoneita, eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia sekä kansainvälisten asioiden yksikkö. Kokoava päätila on ruoka- ja juhlasalina käytettävä atrium, jota reunustavat suuren valiokunnan ja ulkoasiainvaliokunnan kokoushuoneet sekä sarja muita kokoustiloja.

Arkkitehtuuri antaa näkyvän muodon aikansa tavoitteille ja ihanteille. Eduskuntatalo, nuoren tasavallan graniittilinnake, liitti Suomen eurooppalaisten demokratioiden perinteeseen. Pikkuparlamentti haluaa suunnittelijansa mukaan ilmentää pohjoismaisen demokratian ihanteita: ihmisläheisyyttä, avoimuutta ja ymmärrystä ympäröivästä todellisuudesta.

*Suuren valiokunnan kokoushuoneen katossa on kuvanveistäjä *Pekka Jylhän* Ikkuna taivaalle (2006).*

Wäinö Aaltosen (1894–1966) veistosryhmä Työ ja tulevaisuus (1932) istuntosalissa.

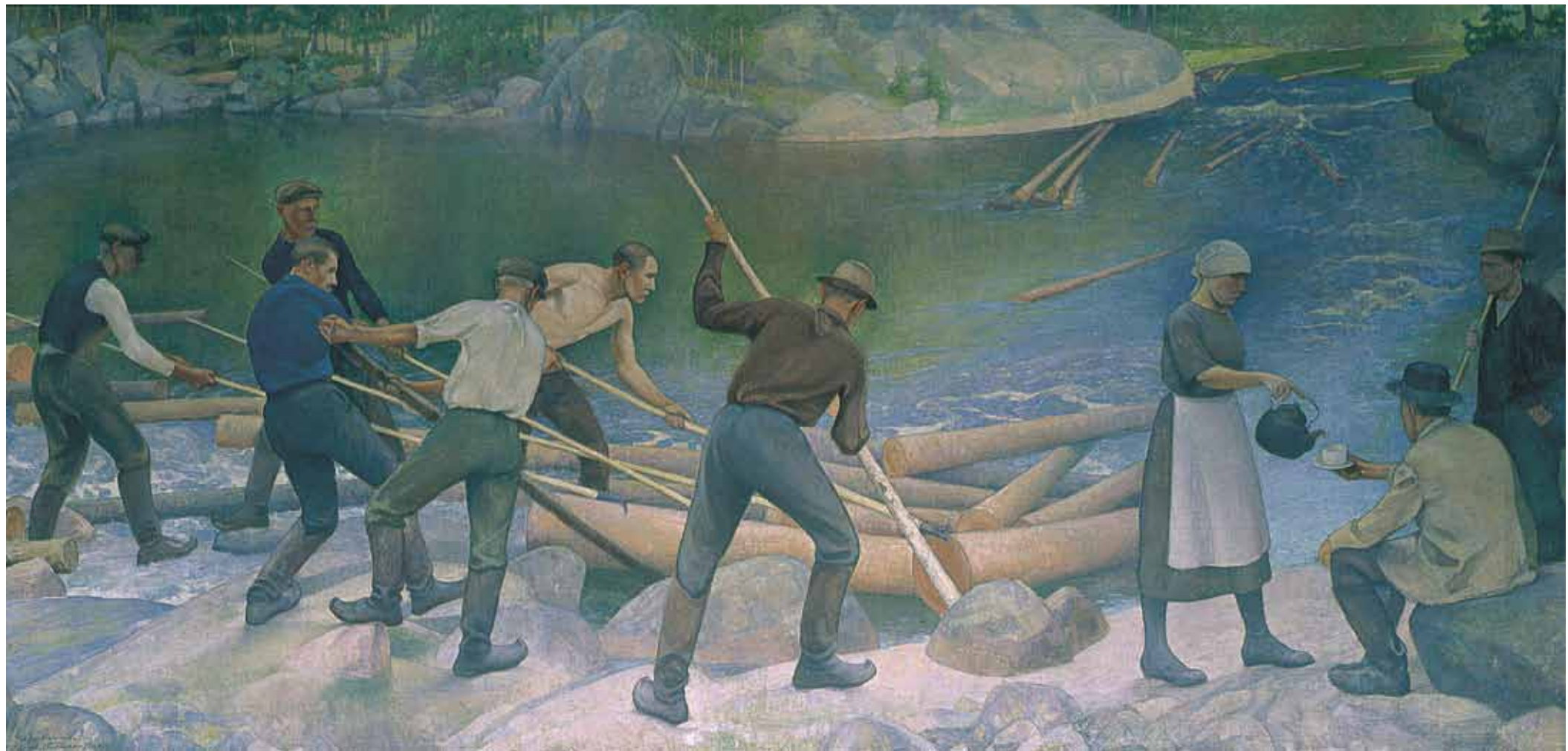
Eduskunnan taidekokoelma

Eduskunnalla on huomattava kokoelma Suomen taidetta 1800-luvun lopulta nykypäivään. Määrällisesti suurin kokonaisuus koostuu työhuoneisiin sijoitetuista teoksista. Aulatiloihin, kokoushuoneisiin ja käytäville on sijoitettu kookkaampia maalauksia ja veistoksia.

Taidekokoelmaan kuuluu 34 säätyvaltiopäivien ja yksikamarisen eduskunnan puhemiehen muotokuvaa. Aatelittomien säätyjen muotokuvat siirtyivät yksikamarisen eduskunnan haltuun, kun taas aatelissäädyn maamarsalkkojen muotokuvat ovat pysyneet Ritarihuoneella. Muotokuvia ovat toteuttaneet alansa tunnistetut mestarit *Albert Edelfeltistä* ja *Eero Järnefeltistä* *Kimmo Kaivantoon* ja *Jaakko Sieväseen*. Muotokuvat on sijoitettu Eduskuntatalossa puhemiesneuvoston kokoushuoneeseen, puhemiehen edustustilaan sekä puhemiehen käytävän työhuoneisiin.

Merkittävimmät taideteokset on perinteisesti valittu taidekilpailujen avulla. Niistä tunnetuin näkyy uutiskuvissa miltei päivittäin. Istuntosalin veistossarjan hankinta ei tapahtunut arkkitehti Sirénin suunnittelemana suorana tilauksena *Wäinö Aaltoselta* (1894–1966). Tammikuussa 1930 julistetun avoimen taidekilpailun voitti silti odotetusti tämä johtava aikalaistaiteilija. Vuonna 1932 valmistunut kullattu kipsinen *Työ ja tulevaisuus* valettiin Aaltosen kuoleman jälkeen pronssiin. Veistossarjan *Raivaaja*, *Henkinen työ*, *Usko* ja *Sadonkorjuu* edustavat miesten yhteiskunnallista työtä. Saliin selkensä kääntänyt naishahmo kantaa sylissään tulevaisuutta, pientä poikaa. Vaikka Suomen naiset olivat saaneet täydet poliittiset oikeudet yli 25 vuotta aiemmin, patriarkaalisen agraariyhteiskunnan perusarvojen vahvistaminen ei herättänyt kysymyksiä. Sen sijaan alastonta naishahmoa pidettiin siveettömänä.

Lisärakennuksen kansanedustajien työhuoneiden ikkunoista aukeaa näkymä sisäpihalle, jota elävöittää kuvanveistäjä Veikko Hirvimäen kolmiosainen graniitti-veistos Joutua (1981).

Pekka Halosen (1865–1933) Tukinuitto-maalaus (1925) jäi taiteilijan viimeiseksi monumentaaliteokseksi. Maalausta varten Halonen perehtyi tukinuittoon sisä-Suomessa ja teki aiheesta useita harjoitelmia.

Suuren valiokunnan kokoushuoneen seinämaalauskilpailu 1929–1930 tuotti joukon palkittuja ja lunastettuja ehdotuksia, joiden tekijät Lennart Segerstråhle, Yrjö Ollila, Uno Alanco ja Henry Ericsson olivat ansioituneita taiteilijoita. Vuonna 1961–1962 järjestetty uusi kilpailu ei sekään tuottanut tulosta. Kilpailussa menestyneiden Erkki Hervon, Anitra Lucanderin, Unto Pusan, Anna Räsänen ja Heimo Riihimäen luonnoksia on esillä eduskunnan tiloissa. Taideteoskysymys ratkesi, kun eduskunta vastaanotti vuonna 1980 Pekka Halosen Tukinuitto-maalauksen. Suomen valtio oli vuonna 1926 lahjoittanut teoksen kansainväliselle työtoimistolle Geneveen. Lahja palautettiin Suomeen, kun ILO rakensi uuden toimitalon.

Kansanedustajien työhuonesiipiin liittyy neljä sisäpihaa, joiden veistokset hankittiin vuonna 1978–1979 järjestetyllä kilpailulla. Palkitut ehdotukset, Veikko Hirvimäen Joutua, Markku Kitulan Rinnakkaiselo, Taru Mäntysen Lähestyminen ja Arvo Siikamäen Keskustelu tulevaisuudesta toteutettiin. Jokainen piha sai 1981 oman tunnuksensa.

Huomattavia teoksia on hankittu myös suorina tilauksina kuten taiteilija Maija Lavosen Tekstiili kolmessa tasossa (1982) puhemiehen edustustilaan ja Irma Kukkasjärven Ryijyreliefi (1982) lisärakennuksen lähetystöjen vastaanottotilaan. Eduskunnan kirjaston aulaan sijoitettiin 1986 kuvanveistäjä Kain Tapperin kookas puuveistos Tuuli.

*Jukka Lehtisen Oma maa mansikka (2007) kuvattuna ylhäältä päin
Pikkuparlamentin kattoterassilta.*

*Aimo Katajamäen Puun kansa
Pikkuparlamentin sisääntuloaulassa.*

Pikkuparlamentin kuusi keskeistä taideteosta valittiin 2004–2005 toistaiseksi laajimman Suomessa järjestetyn taidekilpailun perusteella. Pääsisäänkäynnin viereiseen istutusaltaaseen sijoitettiin kuvanveistäjä Jukka Lehtisen teräsveistos *Oma maa mansikka* (2007) jättikokoisine mansikantaimineen. Sisääntuloaulaa koristaa sarja puusta veistettyjä päitä, taiteilija Aimo Katajamäen *Puun kansa* (2006). Kuvataiteilija Pertti Kekaraisen neliosainen valokuvateos *Tila* (2006) atriumin seinällä käy vuoropuhelua arkkitehtuurin kanssa. Kuvanveistäjä Pekka Jylhän *Ikkuna taivaalle* (2006) tuo sadoilla kristalliprismoillaan valoa suuren valiokunnan nykyiseen kokoushuoneeseen. Taiteilija Tuula Närhisen teossarja *Xyloteekki* (2007) levittäytyy nimensä mukaisesti »puukirjastona» atriumia reunustaviin kokoushuoneisiin. Markku Arantilan maalussarja *Kulkijat* (2007) avaa valoisan ja värikkään surrealistisen maiseman käytävään, joka yhdistää Pikkuparlamentin Eduskuntataloon.

Jukka Mäkelän (1949–) Heijastuksia (2003) sijaitsee vuonna 2010 peruskorjatussa osassa Eduskuntataloa. Vanhojen asuntojen tilalle rakennettiin uusi yleisölle esteetön sisäänkäynti.

Puhemiehistön käytävän varrella sijaitsevat puhemiehen, varapuhemiesten ja pääsihteerin työhuoneet sekä eduskunnan lainsäädäntötyötä johtavan puhemiesneuvoston kokoushuone.

Teksti

Liisa Lindgren

Kuvat

KANSI
Eduskunta

SIVU 2
Eduskunta / Otavan kuva-arkisto

SIVUT 4, 16, 19, 20
Joanna Moorhouse / Eduskunta

SIVUT 7–9, 14, 15, 17, 24
Marc Goodwin / Eduskunta

SIVUT 7, 12–13, 17–19, 25
Lehtikuva / Martti Kainulainen / Eduskunta

SIVU 10
R. Roos / Eduskunta

SIVU 11, 15, 27
Jussi Tiainen / Eduskunta

SIVUT 22–23
Simo Rista / Eduskunta

SIVU 25
Titus Verhe / Eduskunta

EDUSKUNTA

12/2011

